

Fylkesmannen i Oppland
Postboks 987
2064 Lillehammer

fmoppost@fylkesmannen.no

Vår ref:

Deres ref.:

Dato

471.2017-999-JER

24. april 2017

Høring av verneforskrift for Dovrefjell – Sunndalsfjella nasjonalpark

Vi viser til Fylkesmannen i Opplands brev av 24.02.17 med Høring av ny verneforskrift for Dovrefjell – Sunndalsfjella nasjonalpark.

Dovrefjell-Sundalsfjella nasjonalpark er krevende å forvalte og det er mange hensyn som skal ivaretas spesielt i Hjerkinområdet, og vi vil komme med noen betraktninger innledningsvis. Begrepet «kan skade naturmiljøet» (les villreinen) går igjen i mange sammenhenger uten at det har et klart innhold. For dette er i praksis en øvelse i å finne fram til et bruksnivå som er akseptabelt for både villreinen og samfunnet, og svært mange aktiviteter påvirker villreinen i ulik grad uten at det har særlig betydning for overlevelsesnivået. Det store bildet er at villreinforvaltningen fungerer bra, arealene er stort sett sikret og villreinen har stabile leveforhold på Dovre som også er forbedret etter at skytefeltet ble lagt ned. Det hadde derfor vært en fordel hvis kriteriene for hva som vurderes som «kan skade naturmiljøet» hadde vært litt tydeligere.

Horisont Snøhetta legger vekt på hvis en ikke finner gode løsninger på utfordringene vil det føre til stadige omkamper. Det kan f.eks. bety at «alle må strekke seg litt» i en slik verneprosess for å sikre at det ikke blir for mange omkamper. Det er ikke nødvendigvis heldig hvis alle sloss helt inn i Stortinget for å sikre sine interesser. I forslaget til ny verneforskrift legges det opp til en detaljert forvaltning med datoer for ferdsel, sykling mv. Dette er en krevende oppgave og hvis de nye forskriftene ikke fungerer etter hensikten er det tungt å endre. Vi foreslår derfor at det vurderes å videreføre noen av problemstillingene til forvaltningsplanen i større grad enn det legges opp til nå. Denne planen er det lettere å justere ved behov.

Forslaget til ny verneforskrift refererer til ny mal fra Miljødirektoratet uten at evt endringer og tilføyelser går klart fram. Her er vårt utgangspunkt at verneforskrifter skal tåle at tida går, og formuleringene i seg selv ikke må binde opp forvaltningens vurderinger utover det som er nødvendig.

Til § 2 Formål

Det var etablert et friluftsliv og et hytte- og rutenett før nasjonalparkene ble etablert, og det er i og for seg greit at dette defineres inn under «*Allmenheten skal gis anledning til uforstyrret*

opplevelse av naturen gjennom utøvelse av naturvennlig og enkelt friluftsliv med liten grad av teknisk tilrettelegging», men vi mener at det hadde vært enda bedre om dette ble omtalt som et av mange andre formål som nevnes. Dette er også i tråd med det som ble vedtatt i Friluftsmeldingen, og vi ber om at dette vurderes når forskriftene nå skal gjennomgås i alle verneområdene.

Til § 3 Vernebestemmelser pkt. 1 Landskapet

I både denne nasjonalparken (med tilhørende LVO) og andre verneområder er det et bredt tilbud til befolkningen for å overnatte på både fjellstyrehytter, Statskogs hytter og mange turisthytter. Dette er et viktig tilbud som blir underkommunisert (nesten nedvurdert) i forslaget til nye verneforskrifter her.

I dagens forskrift er det i pkt. 1.2 bestemt at verneforskriften ikke er til hinder for «Drift av turisthytter og utleie av private hytter / stølshus». Dette er tatt ut av forslaget og er ikke med i foreslått forskrift. Dette gir ikke godt nok bilde av aktiviteten og tilbudet i nasjonalparken, og siden svært mye annet er omtalt som en del av aktiviteten i nasjonalparken (beiting, vedhogst, jakt, fiske, bærplukking, utsetting av fisk mv) bør denne bestemmelsen inn igjen i forskriften.

I pkt. 1.2, pkt. b og i siste avsnitt i pkt.1.3 er det angitt at tiltak skal skje «i lokal byggeskikk og tilpasses landskapet». Dette er etter vårt syn ikke hensiktsmessige og delvis upresise kriterier. Hvis det etter hvert bare blir «moderne og spenstige» bygg på og rundt Hjerkin, skal det da gi føringer ved evt. endringer på Snøheim, Reinheim og Åmotdalshytta? Og kriteriet «tilpasses landskapet» gir ikke gode føringer på for senere behandling. Hvis det er nødvendig med denne type bestemmelser i forskriften bør det omformuleres. Temaet bør henvises til forvaltningsplanen der det kan drøftes litt bredere, og det er vel et spørsmål om lokal byggeskikk bidrar til verneformålet.

I pkt. 1.3 pkt. b) er mindre utvidelser av bygg regulert. Formuleringen i bestemmelsen er verken presis eller utfyllende nok selv om det er mulig å forstå hva som er ment. Intensjonen er, slik vi forstår bestemmelsen, at det kan tillates å bygge uthus, og at dette ikke kan brukes til noe annet. Siden dette er veldig detaljerte føringer må det suppleres hvis det ikke skal overføres til forvaltningsplanen. Det kan f.eks komme offentlige krav som fører til at det må gjøres tiltak som endrer funksjonen, og det kan f.eks være at do / uthusfunksjon utvides i et eksisterende bygg og beslaglegger dagens soveplasser mens et nytt bygg erstatter disse soveplassene. Problemstillingen med myndighetskrav er for øvrig ikke omtalt i forslaget, og dagens turisthytter må kunne oppfylle krav fra det offentlige slik at det blir lovlig drift. I denne type saker har det vært en positiv utvikling i forvaltningen, men det er ikke til å legge skjul på at vi i noen tilfeller har møtt vanskeligheter med å få lov til å utvikle anleggene slik at vi oppfyller offentlige krav. I slike tilfeller har gjerne ordlyden i verneforskrifter og forvaltningsplaner blitt brukt som argumenter, og det er derfor viktig at teksten i verneforskriften er veldig presis hvis det skal detaljeres slik det legges opp til.

I pkt 1.3 d er det litt uklart hva som menes, og hvis legging av klopper forstås som «liten bru» bør kavling (dvs. legge planker e.l. i vått terreng) også nevnes.

I Horisont Snøhetta er det anbefalt at Reinsvassbu flyttes til nordsiden av Reinsvatnet. På samme måte som istandsettingen av Snøheim er omtalt i dagens forskrift bør det tas en bestemmelse som åpner for å flytte Reinsvassbu.

Et tema som ikke er berørt i denne høringen er åpningstider på Snøheim, og vi har kommentert åpningstidene for sommersesongen i vårt høringssvar for Hjerkinns skytefelt. Når det gjelder åpningstider utover dette, ble følgende gitt som føring i brev av 03.05.2005 fra Miljøverndepartementet da DNT Oslo og Omegn overtok Snøheim:

«Framtidig driftskonsept for Snøheim skal legge til grunn at den kun blir sommerdrift.....Spørsmålet om utvidet åpningstid skal senere vurderes i lys av erfaringene med og kunnskapen om villreinsens bruk av området omkring Snøheim, særlig innenfor det nåværende skytefeltet».

Det ble ikke angitt når denne vurderingen skal utføres, og vi vil ta opp dette med Miljødepartementet.

Til pkt. 5 Ferdsel

I pkt. 5.2 om organisert ferdsel er det bestemt «... Ikke til hinder for organisert ferdsel til fots så lenge naturmiljøet...». I andre deler av forslaget er det skilt mellom skiløyper og stier og ferdsel på ski bør tas inn her også.

Til pkt. 6 Motorferdsel

I pkt. 6.3 reguleres det hva det kan gis tillatelse til av motorferdsel, og i pkt. f er det etter det vi forstår ikke anledning til å gi tillatelse til kjøring på Snøheimvegen ifbm drift av av Reinheim og Åmotdalshytta. (Her bør dere se om pkt. f og pkt. m er overlappende). Dette omtalte vi i vårt høringssvar for Hjerkinns skytefelt:

Motorferdsel i forbindelse med drift av andre turisthytter.

Dette er et punkt som ikke hører hjemme i verneforskriften og denne type detaljering bør overlates til forvaltningsplanen slik at det er innenfor det Nasjonalparkforvaltningen avgjør. Noen av bakgrunnen for dette er at så detaljerte bestemmelser lett fører til effekter en ikke ser for seg. Et eksempel kan være at klimakravene endres slik at bruk av helikopter og snøskuter må vurderes annerledes enn i dag, og at leveransene til andre hytter kan løses uten vesentlige ulemper for villreinen. Hvordan transporten i så fall legges opp er det vanskelig å forutse i dag for framtida, og dette med bør kunne vurderes etter søknad.

Det skjer også tilsyn på Reinheim utenfor åpningstidene på Snøheim og slik forholdene har vært de siste vintrene har det vært bart på vegen fra Hjerkinns og innover noen kilometer. Det bør være anledning til å søke om å bruke vegen når den er bar og så gå / gå på ski / kjøre snøskuter videre til Reinheim eller Åmotdalshytta (KNT).

I pkt. 6.3 pkt. h og j er transport for drift av Snøheim og busstransporten regulert i tid. Vi viser her til vårt høringssvar for Hjerkinns skytefelt der vi påpeker at forslaget om begrenset åpningstid for Snøheim slår litt uheldig ut, og pkt h og j her må uansett samordnes med høringen i for skytefeltet.

I pkt. 6.3 k er det åpnet for å gi tillatelse til vedlikehold og tilsyn med Snøheimvegen. I denne bestemmelsen må det også åpnes for å gi tillatelse til brøyting av vegen. Dette er stort sett knyttet til å sikre vegen i snøsmeltinga og behovet vil variere fra år til år. Det er gitt en slik

tillatelse i dag og dette kan beskrives nærmere i forvaltningsplanen. Skal vi åpne 1. juni slik verneforskriften legger opp til må en regne med å brøyte relativt ofte.

Hvis det er behov for å utdype eller drøfte vår uttalelse kan det tas kontakt med undertegnede.

Med vennlig hilsen

Jan Erik Reiten
Eiendomssjef